

L'asteroide del passat dia 10 d'abril que no deixava dormir

LA RIBA DEL COSMOS
RAMON DRUDIS I MAURI
WWW.TOTASTRONOMIA.COM

La passada setmana, quan era fosca nit, sona el meu mòbil, i una persona que desconecia em diu: –Perdoni que el truqui en aquestes hores intempestives, però és que la meua dona i jo no podem dormir en assabentar-nos que demà passarà un asteroide molt a prop de la Terra i que hi ha possibilitats que pugui xocar amb el nostre planeta. Serà així, això? M'ho podria confirmar? És que aquesta notícia ens produeix molta angoixa.

El meu interlocutor es referia a l'asteroide que el passat dia 19 d'abril va passar a 4,5 vegades la distància que hi ha de la Terra a la Lluna de nosaltres i que ha estat l'asteroide conegut que més se'ns ha apropat en els últims 13 anys.

La paraula *asteroide* ve del grec i vol dir *de figura estel·lar*, ja que vist pel telescopi té l'aspecte d'una estrella, però són rocs que la majoria d'ells donen voltes al Sol entre Mart i Júpiter, però d'altres tenen una òrbita que passa prop de la Terra. D'altres, són els que s'anomenen potencialment perillosos pel nostre planeta, i aquest asteroide del dia 19 d'abril és, precisament, d'aquests, tot i que va passar a gairebé 2 milions de quilòmetres de Lleida.

Ara saben que aquest gran roc còsmic de gairebé 1 km de diàmetre, que va ser descobert l'any 2014 i se li va posar el bonic nom de *2014 JO25*, és la vegada que més s'ha apropat a nosaltres i no tornarà a apropar-se tant com el passat dia 19 en els propers 500 anys. Des dels

observatoris astronòmics terrestres s'ha vist que es tracta d'un asteroide binari de contacte, és a dir, que dos rocs van xocar i les restes es van agrupar formant un nou asteroide amb dos lòbuls units.

Aquest asteroide que tant preocupava a la parella que em va trucar a mitjanit, es va poder veure amb telescopis mitjans des de Lleida La comunitat científica l'està estudiant per poder

tenir la major quantitat de dades possibles ja que cal tenir-los controlats de cara a un possible impacte amb la Terra.

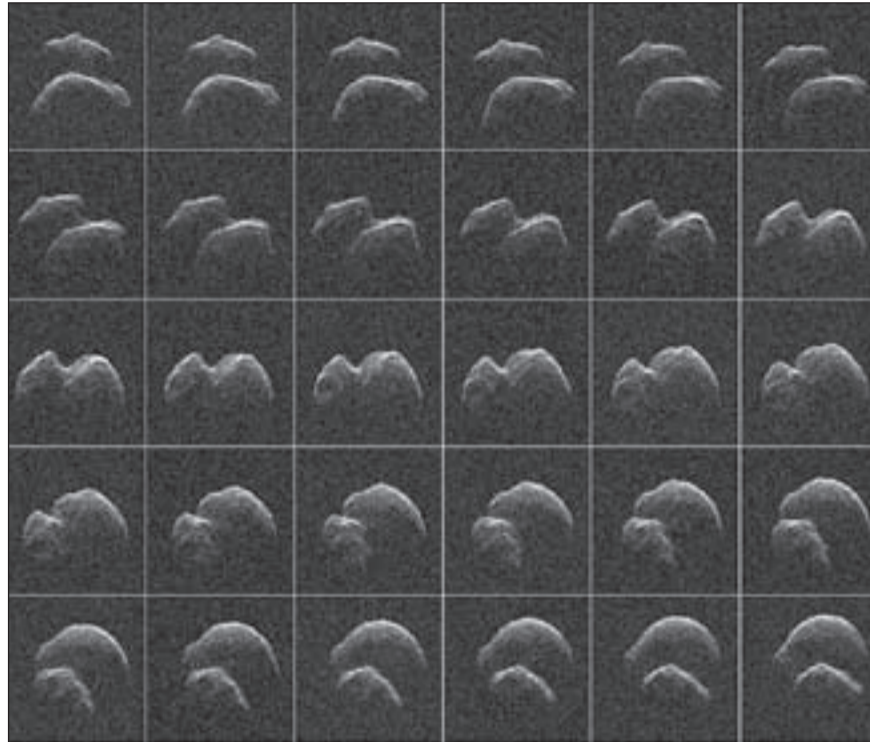
No és massa habitual que asteroides de la mida del passat dia 19 d'abril sens apropi tant, asteroides més petits sí, i molts no els tenim controlats i per tant desconecem la seva òrbita.

Tampoc teníem controlat el que va caure l'any 2013 prop de

la ciutat russa de Txeliabinsk, i que va ferir a més d'un miler de persones. El del passat 19 d'abril és d'unes 80 vegades més gran que el de Txeliabinsk. L'any 2004 un gran roc de 5 km de diàmetre anomenat Toutatis se'ns va apropar bastant, a una distància molt semblant per on ens ha visitat l'asteroide del 19 d'abril.

Però ara sabem que el mes d'agost de l'any 2027, un altre asteroide de 800 metres de diàmetre passarà a la mateixa distància que hi ha de la Terra a la Lluna, és a dir a 384.000 km. Això sembla lluny, però és molt a prop en termes astronòmics, tot i així, no representarà cap tipus de perill per a nosaltres.

Després de tranquil·litzar a la parella amb trastorns d'ansietat que va trucar-me en avançada nit, vaig adonar-me que possiblement hagués contribuït a evitar símptomes com inquietud, impaciència, tensió muscular, insomni i incapacitat per relaxar-se de la parella angoixada per la pedra còsmica que el passat 19 d'abril ens va visitar, això sí, sense amenaçar-nos ni fer soroll.

Les esglésies del Segrià en perill

CENTRE D'ESTUDIS
COMARCALS DEL SEGRIÀ

El Segrià el conformen 38 municipis i tots ells tenen al menys un edifici de caire o origen religiós, que fins ara, els veïns consideraven com a propis perquè tenia molt a veure amb la seva vida privada i col·lectiva (potser, també, perquè els seus avantpassats van contribuir econòmicament en la seva costosa construcció i perquè tots els membres de la comunitat o la majoria eren catòlics). Eren espais de socialització integrats en l'activitat quotidiana. Aquest era (potser encara és) el motiu del sentiment de propietat i de participació que ens ha estat llegat pels nostres avis. Quan preguntes de qui és l'edifici de l'església fins ara et responien sense dubtar: – Del poble. Per tant, no ha estat una tasca difícil comprometre a tota o bona part de la comunitat en el manteniment i, fins i tot, la millora del temple parroquial.

Actualment, les coses estan canviant. Ja hi ha molts veïns als nostres pobles que no han entrat mai (o gairebé mai) a l'església del seu poble. La religiositat social ha passat d'una tebior tímida a casi inexistente en segons quins estrats d'edat, els mateixos que consideren que un temple no és una de les infraestructures necessàries que ha de tenir un poble, per davant passarien els centres d'assistència primària, els parcs infantils, o la millora de les escoles o, fins i tot, una biblioteca!. Aquesta comença a ser una realitat que es troben molts ajuntaments quan han de distribuir els seus pressupostos sempre curts.

Per l'altra banda, hem assistit a una mena d'urgència per part de l'Església per immatricular tot allò que creia que era o havia estat de la seva

propietat. Ho va fer a través dels seus bisbats, en el nostre cas el de Lleida, i aprofitant l'aprovació d'un nou Reglament Hipotecari al 1998 que facilitava encara més aquesta inscripció al Registre de la propietat, sense títol documentat al Registre, aquesta urgència es va convertir en casi precipitació abans de l'estiu de 2015, quan la Llei Hipotecària es reformà també en aquest aspecte. Desgraciadament, aquesta urgència no va anar acompanyat d'un pla d'avaluació dels edificis i de la cerca del pressupost requerit per al necessari manteniment de les estructures. Han continuat pensat que des de la comunitat de cada poble es farien càrrec d'aquestes tasques a través dels seus ajuntaments com fins ara, sense atendre al canvi dels

temps.

El conjunt d'aquestes circumstàncies ha tingut com a conseqüència que les esglésies i altres edificis religiosos es trobin amb un manteniment deficitari en molts casos i alguns amb greus riscos estructurals, perquè aquells que ostenten la propietat no tenen la cura necessària, per la raó que sigui, i els que sempre se n'han ocupat, els ajuntaments i els veïns dels pobles, cada cop troben més difícil justificar-lo davant els seus. La resposta és: – Si és seu (del Bisbat), que posi els recursos econòmics necessaris. Ningú no vol pagar les obres a casa dels altres.

És una situació que s'està agreujant dia a dia i que necessita d'un debat a fons entre les administracions implicades, el Bisbat i la societat, perquè cal trobar una solució de consens que permeti atendre al manteniment i si s'escau a la millora dels edificis i no esperar a situacions com la de Rosselló, Almenar o la Granja d'Escarp per posar fil a l'agulla. És necessari plantejar-se el fet que aquests edificis tinguin més retorn social allà on es troben enclavats, buscant (i tolerant) nous usos que puguin tornar als veïns el passat sentiment de pertinença més que de propietat. D'altra forma preveiem un futur en el que el Bisbat haurà de buscar finançament privat per mantenir els seus béns i els pobles s'acostumaran a existir sense aquells edificis que en molts casos han conformat la seva identitat i que els ha distingit de la resta, com abans es van acostumar a la desaparició de forns, molins i cafès que una vegada havien estat municipals o d'us comunal.

